

T A R İ H VESİKALARI

Sayı : 2

Ağustos 1941

Cilt: I

OSMANLI İMPARATORLUGUNDA KAPTAN PAŞALARA VE DONANMAYA YAPILAN MERASİM

(TEŞRİFAT-I KADİME)

Osmanlı imparatorluğu tarihinin mühim bir safhasını da muhtelif merasim teşkil eder. Bunlar hanedan mensuplarının doğum ve ölümlerinde yapılanlar da dahil olmak üzere her padişahın tahta cülûsü ile başlayan biat merasimini, kılıc alayı, Rebiülevvelde yapılan mevlûd alayı, Ramazanda hırka-i şerif ziyareti, arife ve bayram muayedesı, sürre ihracı, sakal bırakma, kurana başlama, hitan gibi muayyen merasim takip eder, Mekke ve Medineden gelen anahtarlar, sancak-ı şerifin çıkarılması, tuğ-ı hümayunun ihracı, beşik alayı, nişan, nikâh, düğün alayları, sadaret mührünün tevdi, Tophanede top dökülmesi, kalyon indirilmesi, Okmeydanında ok atılması ve daha bunlara benzer hâdiselerle, muhtelif rütbe ve mansıp tevcihlerinde devletin otoritesi ile mütenasip türlü merasim yapılırdı. Meselâ elçilerin kabulü ulûfe dağıtıldığı güne tesadüf ettirilerek bu suretle devletin zenginliği gösterilmek istenilirdi; hâтта bu bapta elçilere raht hazinesinin de devletin zenginlik ve ihtişamına delil olarak gösterildiği vakidir.

Topkapı Sarayı Müzesi arşivi tasnif edilirken binlerce vesika ve defter arasında sözü geçen merasime dair padişahlara takdim kılınan muhtıralar da bulundu. Bu merasimin ekserisine Yenısaray veya topkapı sarayı yani Cumhuriyetimizle yaşıt olan bugünkü Topkapı Sarayı müzesi şahid olmuş bulunduğu içindir ki bu muhtıralar ayrıca nazarı dikkatimizi celbetmiş, bu gün içlerinde dünyanın en zengin koleksiyonları bulunan ve her biri devrinin mimarî hususiyetini taşıyan binaların evvelce nelere şahid olduğunu tesbit etmek ve müzenin rehberini ana göre zenginleştirerek gezenlerin gözlerinde o bina ve meydanlarda icra edilmiş olan merasim sahnelerini canlandırmayı düşünmüş idik, şimdi Dergide bu vesikalari neşir ile buna başlamış oluyoruz.

Diğer bakımdan; padişahlara takdim kılınan bu merasim muhtıralarının neşri, imparatorluk devri teşkilâtına, saray âdetlerine ve eski istilâhlara çalışanlara yeni bir mehoz teşkil edebileceği gibi, tarihi roman yazıcılarımıza da, bir çok sahneleri teferrüatle arzettiğimden, yardımcı olacak ve tarihi ilim senaryosu tertip edenlere hazır ve doğru malûmat verecektir.

Şimdi bu muhtıraların ve ona göre merasimin nasıl hazırlandığını gözden geçirelim:

Hemen hemen hepsinin başında veya sonunda bunların teşrifâtı kadime defterinden çıkarıldığı yazılıdır. Merasimin muhtırada yazıldığı veçhile icra edilib edilmemesi padişahın reyine bağlıdır. Nitekim; Kâbe anahtarlarına yapılacak merasim için Mahmud II. ye takdim kılınan muhtıraların birinin üzerinde (Terk olunan bu tertiptir bunun aynı olmak hacet değil fakat manzurun olsun deyu gönderdim) diğesinde ise (Pesendide-i şahanem olan bu tertiptir manzurun oldukça yine tarafıma takdim oluna) hattı hümayunları vardır. Bundan da anlaşılacağı üzere her devirde aynı mevzu için aynı merasim yapılmamakda icabına göre değiştirilmektedir. Bir de; merasime başlama vakti, padişahın, sadırazamin,

şeyhislâmın ve merasim kime veya ne için yapılıyorsa anın merasime iştirak vakitleri vardır ki bu da Müneccimbaşı tarafından eşref saate göre tanzim olunan ayrı ayrı zaiçelerle tesbit olunurdu. Hâttâ, diyebiliriz ki padişahın saraydan daha doğrusu dairesinden ayrılması Müneccimbashının tayin edeceği eşref saate bağlı idi.

Muhtıraların çıkarıldığı teşrifat-ı kadime defterine gelince:

Topkapı Sarayı müzesi arşivinde böyle bir deftere tesadüf etmedik; belki Başvekâlet arşivinde bulunacaktır, yahut bulunmuştur da... bu hususta yegâne telif eser olarak Üssü zafer müellifi Kazasker Esad efendinin (Teşrifat-ı kadime) si mevcuttur. Ancak Esad efendinin kitabında mukaddime ve hatime bulunmadığından birinci sahifesinde yazılı (Seramed-i ülema-yı saltanat-ı seniye ve vak'anüvisan-ı devlet-i âliyeden Nakib-ül-eşraf Esad efendi merhumun usul-i atika-yı teşrifat-ı devlet-i âliye-i osmaniye ye dair cem ve telif eylediği risaledir) ibaresinden anlaşılacağı üzere Esad efendi de merasimi havi bir defter bulamamış bulabildikleri de ancak vefatından sonra neşir olunmuş, kendisinin vak'anüvis bulamasının da bunda mühim bir âmil olduğu muhakkaktır. Vak'anüvis Ata da Esad efendinin eserinden istifade ederek kitabında merasim ve teşrifatlara büyük bir yer ayırır. Diğer vak'anüvis eserlerinde de bu vadiye bahisler mevcut bulunmakla beraber bunlar tam ve teferrüatlı değildir. Koçı bey risalelerinde de merasim ve teşrifata aid hayli mâlûmat mevcuttur. Vesikaları neşrettikten sonra bu kaynaklardan, bulabilir isek yazma teşrifat risalelerinden, minyatürlerimizle ecnebilerin seyahatnamelerindeki gravürlerden istifade ederek bu mevzuu daha zenginleştirmeyi düşünmekteyiz.

Birinci seri olarak Küçük Hüseyin paşanın kapdan-ı deryalığında, donanmanın hareket ve avdetinde ve kalyon indirildiği vakit yapılan merasimin neşri muvafık görüldü.

Bu yazıyı derginin müteakib nushalarında diğer seriler takip edecektir.

Zarif ORGUN

Kapudan-ı Deryalık tevcihinde yapılan merasim [1]

Bu defa rütbe-i vâlâ-yı vezaretle Derya Kapudanlığı tevcih ve inayet buyurulan saadetlû refetlû *Hüseyin paşa* [2] hazretlerinin kanun-ı kadim üzere Enderun-ı Hümayunda *kallavî* [3] iktisa buyurub cümle ile resmi muvadeayı icradan sonra takım ile Bab-ı Âsafi-ye ve andan dahi Kireç

[1] Topkapı Sarayı Müzesi

Arşivi No E: 10178 Tarih: 1206 Receb 16

[2] 1181 de Mustafa III. ün şehzadesi Mehmed'in hizmetine tayin olundu. 1203 de Selim III. ün cülûsunda Mabeyinci 1204 de Başçuhadar, 1206 da Kapudan derya, 1212 de Vidin seraskeri oldu. 1218 de vefat etti. Selim III. ün süt kardeşi ve Esma Sultanın zevci idi. Çuhadarlık zamanına ait mühründeki beyitte damadlığı da zikredilmektedir, Kapudan deryalığında kullandığında ise sadece Abdühu Hüseyin yazılıdır, ayrıca bir de büyük kıt'ada beyzi eyalet mührü vardır. Mısır seferi esnasında merkeze ve padişaha yazdığı raporlar şayani dikkattir. 1213 deki bir takriri ile de gemi sancaklarının mavi renkten daha şanlı olan kırmızı rengine çevrilmesini istemiştir.

[3] Sadrazamlarla vezirler yarım endazeden uzun ve alt tarafı murabba bir külâh giyib üzerine gayet ince hind tülbendi sarar ve sağdan sola doğru dört parmak genişliğinde sırma işleme şerid bağları ki bu âlâmete *kallavî* denir (Osmanlı tarihi, Ahmed Rasim cild I sahife 71,233)

Kapudamı derya Küçük Hüseyin Paşa.
(1757-1803)

Tarih Vesikaları dergisi II.

(Topkapı Sarayı Müzesi, Resim Dairesi No. 172, Suluboya)

iskelesinden kendülere mahsus olan flikalarına süvar olub Tersane-i Âmi-reye gittiklerinde iktiza eden resimdir.

Yövm-i mezburda saat-ı muayyen malûm oldukda *Kethüda bey di-
van takımı* [1] ve yeşil üst ve Çavuşbaşı ağa *seraser üst* [2] ve divan takımı
ile ve Kâtib-i Çavuşan ve Emin-i Çavuşan ve teşrifatî ve on beş mik-
darı erkân samur kürkleriyle Ağavat-ı Bab-ı Âsafî ve otuz kırk mikdarı
Divan-ı Hümayun Çavuşları bu zikrolunanlar cümlesi giderken destar-ı
adi ile Enderun-ı Humayuna varub Kubbe-i Humayun cenbinde Hâce-
gân-ı Divan-ı Humayuna mahsus olan tulânî sofada kuud ederler ve
Kethuda bey bu defa yalnız kendi takımlarıyla gidüb zaid takım iktiza
etmez müşarünileyh hazretlerinin kendi takımları Şatır ve Matracı ve
Tüfenkci ve Çukadaran ve Kapucular kethudaları ve Selâm ağaları ve
Mirahor ve sair vüzera-yı izama mahsus olan takım bilcümle mevcut
olmalarıyla mukaddema Enderun-ı Humayuna varub Ortakapuda divan
besatlu müzeyyen esb ile ve yedekleriyle hazır ve amade dururlar er-
bab-ı alayın mezkûr tulânî sofaya geldikleri müşarünileyhe ihbar olun-
dukta nısıf saat mürurunda yeşil atlas üst kürkü ve kallavî ile çıkup
Babussaade mabeynine geldikte meydan imamı dua edüb müezzinin
savt-ı bülend ile amin deyüb müşarünileyh tarafından ağanın biri bir
kese çil para çıkarub önlerinde çimenzara nisar ederler hademe yağma-
da iken müşarünileyh yürüyüb bu esnada erbab-ı alay dahi bilcümle
mücevvezelerin giyüb Akağalar koltuğunda müşarün-ileyh gelir iken se-
lâm taşından bir kaç hatve mahalde Kethuda bey ve dahi ileruca Çav-
uşbaşı ağa ve dahi ileruda Teşrifatî selâmlayub önlerince yürüyerek
Kubbe-i Humayun yolu ile Ortakapuya giderler çıkıldıkta herkes süvar
olub müşarünileyh dahi kendi taraflarından amade olan esblerine süvar
olurlar.

Tertib-i Alay

İptida Çavuşan-ı Divan

Badehu Ağayan-ı Âsafî mücevveze ve erkânları ile

Badehu Kâtib ve Emin mücevveze ve erkân ile binek taşından is-
tikbal edüb Kapucular kethudası Selâm ağası koltuğuna girüb Arzoda-
sına duhul ve resm-i âdi üzere mülâkattan sonra kabl-el-kuud işaret-i

[1] Kethuda bey - Umuru dahiliye nazırı, kapukethudası - vilâyetlerin Babîâli ile
maslahatlarının amiri, Kulkethudası - Yeniçeri ağasının kaymakamı, kethuda yeri - kul
kethudası vekili, Divan takımı - diavna gidilirken teşrifat usulüne göre maiyette bulunması
icab edenlerden mürekkebe takım. (Lehee Osmanî. Ahmed Vefik Paşa. Sahife 1020)

[2] Gümüş telle dokunmuş kumaştan üste giyilen kaftan

Asafî ile müşarünileyhin kallavilerile üst kürklerin alub amade olan destar-ı âdilerin ve erkân samur kürklerin iktisa ve badehu kuud buyururlar tatlu ve kahveden sonra bir miktar mahfi söhbet badehu şerbet ve buhur verilüb avdet buyururlar ve avdetde herkes destar-ı adi ile nerdübane dek teşyi resmini icra ederler sair ilbas-ı ferve ve erbab-ı alayın ve Çavuşbaşı ağanın mean Tersaneye dek gitmeleri resimleri icra olunmuş olmağla anlar iktiza etmeyüb ve tekrar esb keşide kılınmayub Bab-ı Âsafiden avdetde hemen Çavuşan-ı alay ve Emin-i Çavuşan ve Kâtib-i Çavuşan iskeleye dek beraber gidüb müşarünileyh hazretlerini rakiben selâmlayub avdet ederler yövm-ı mezburda Çavuşan-ı Divan ve Ağavat-ı Âsafî ve Kapu Kethüdarları misillü rikâb-ı müşarünileyh de bulunanlara iktiza eden ataya rey-i rezin-i inayet karinlerine menuttur.

Kapudan-ı Deryalık tevcihinde bazı teşrifat usulleri [1]

Rikâb-ı Hümayun Kaymakamı [2] paşa hazretlerine rütbe-i Kapudanî tevcih ve ilhak buyrulması hususuna irade-i seniye taallük buyrulursa müşarüniley hazretleri Kapu takımı ile Enderun-ı Humayuna azimet ve huzur-ı Şahanede mutad üzere serasere samur kürk iksa buyrulur ve semahatlü Şeyhülislâm efendi hazretleri dahi sair rikâplara nazaran bulunmaları rey-i dirin-i devlet-i ebed müddete muvafık mevaddan idüğü.

Müşarüniley hazretlerine Kaymakamlıktan münfek olarak rütbe-i Kapudanî tevcih buyrulması emir buyrulur ise yine müşarüniley kapu takımı ile Enderuna azimet ve semahatlü Şeyhülislâm efendi hazretleri ve Kaymakam nasbolunacak zat cümlesi huzur-ı Şahaneye duhul ve ferverleri ilbas ve cümlesi Bab-ı Âliye avdet edecekleri.

Kaymakam paşadan maada bendegâna rütbe-i Kapudanî tevcihi eğerçe huzur-ı Âsafî de olup Enderun-ı Hümayundan çıkacak ise olvakit *Karakulağ kullarına* [3] ihbar olunub ol saat Çavuşan-ı Divan ve Çavuşlar Kâtibi ve Emîni ve Teşrifatî kulları ve sair takım-ı vezaret Enderun-ı Humayuna gidilüb müşarünileyh dahi ilbas olunan serasere samur ve irsal kılınan takım-ı vezaret ile Bab-ı Âliye geldiği ve Bab-ı Âlide dahi serasere samur ilbası ile takım-ı vezaret ile Tersane-i Âmireye irsal ve rusumatı icra olunacağı defter-i teşrifatta mestur ve mukayyed idüğü malûm-ı âlileri buyruldukda emr-ü ferman hazret-i men-lehül-emrindir.

[1] Topkapı Sarayı Müzesi
Arşivi No E: 10197

[2] Sadırazam İstanbulu terketmeden evvel vezirlerden biri kaymakam nasb olunurdu (Osmanlı tarihi. Ahmed Rasim, cild I sahife 71)

[3] Haberci

**Donanma-yı Humayunun avdetinde Yalı köşkünde
yapılan merasim [1]**

İşbu mah-i Şaban-ı şerifin gurresi mübarek Çarşamba günü Donanmay-ı humayun-ı zafer makrunun *Kurşunlu mahzen* [2] önünden hareket ile Yalıköşkü pişigâhından mürur ve mersay-ı Tersanei âmireye duhulleri hususuna iradei seniye-i hazret-i cihandarî taallük etmekle Müneccimbaşı efendi daileri tarafından takdim-i atebe-i ülya kılınan zaîçede saat-ı müstamele-i gurubî dört buçukda iken vakt-i muhtar-ı mübareke tayin olduğuna binaen sabıklarına mukayese ile Şevketlû Kerametlû Mehabetlû Kudretlû Padişah-ı âlempenah, zıl-li zalil-i ilah efendimiz hazretleri yevm-i mezkûrda bil-yümn-i vel-ikbal üç saat üç çeyrek mürurunda *Yalıköşkünü* [3] teşrif-i kudümü meymenet lüzum-ı Şahaneleri hususuna irade-i aliye-i cihandarîleri erzanî buyrulur ise refetlû Sadırazam hazretleri üç saat bir çeyrek mürurunda ve semahatlû Şeyhülislâm efendi hazretleri üçte ve sair huzuru muktazi olan kullar iki buçukda kasrı humayun-ı mezkûrda mevcut bulunmaları iktiza eylediği ve bil-yümn-i vel-ikbal teşrif-i humayundan sonra mutad üzere Kapudan-ı derya Vezir-i mükerrem saadetlû paşa hazretlerinin davetlerine bi-izn-i âli evvelen kayık Kapıcı ağa badehu Bostancıbaşı ağanın sandalile Hasakî ağa gidüb Vezir-i müşarünileyh hazretleri kallavî ve ber mukteza-yı mevsim erkân samur kürk ile gelüb saadetlû Darüssaadetüş-şerife ağası hazretleri mevkilerinde müşarünileyh refetlû Sadırazam ve semahatlû Şeyhülislâm efendi hazretleri ile mülâkat ettikten sonra bi-izn-i humayun refetlû Sadırazam hazretleri ve semahatlû Şeyhülislâm efendi ve müşarünileyh Kapudan paşa hazretleri bilmaiyye huzur-i lâmi-ül-nur-ı Husrevanî ile teşerrüf ve halvet buyrulub badehu bervech-i mutad ferverler ilbas ve ferden ferda gelüb zeminbus, merasiminin icrasile müşarünileyhim hazretleri dahi yine saadetlû Darüssaadetüş-şerife ağası hazretleri mevkîine gelüb kahve rüsumundan sonra müşarünileyh Kapudan paşa hazretleri ilbas buyrulan ferve ile başardaya azimet ve alay-ı vâlâ ile kasrı humayun pişigâhından mürur ve üç defa selâm ve alkış merasimi badel-icra Tersane-i âmireye doğru âzimet buyurdıklarında izn-i humayun sudüriyle refetlû Sadırazam hazretleri ve semahatlû Şeyhülislâm efendi hazretleriyle mahallerine avdet buyurmaları ber mukteza-yı teşrifat lâzımgeldiği malûm ı âlileri buyuruldukda ferman Hazret-i men-lehül-emrindir.

[1] Topkapı Sarayı Müzesi
Arşivi No E: 10171 Mustafa III. Devri

[2] Yeraltı camii'nin bulunduğu mahal.

[3] Bakınız: (Topkapı Sarayı Müzesi rehberi sahife 19)

Donanma-yı Humayunun avdetinde yapılan merasim [1]

Donanma-yı Humayun-ı zafermakrun, canib-i Bahr-i sefidde avdet ve ber vech-i mutad alay ile Yalıköşkü pişigâhından Tersanei âmireye müruru ferman-ı humayun buyruldukta huzur-ı humayunda ilbas olunacak hilâtlardır.

Devletlü Sadırazam hazretlerine hilât kumaş-ı han ba post-ı samur maa üstlük sevâ 1

Semahatlü Şeyhülislâm efendi hazretlerine beyaz çuha ferace ba post-ı samur sevâ 1

Vezir-i mükerrrem saadetlü Kapudan paşa hazretlerine hilât kumaş-ı han ba post-ı samur sevâ 1

Zeminbus edecek Ümera-yı derya ve Kapudanan kulları

Rodos sancağı mutasarrıfı Elhac Hasan paşa kulları

İskenderiye sancağı mutasarrıfı Mustafa paşa kulları

Lâla paşa zade Salih paşa kulları

Dimyat ve Reşit sancağı mutasarrıfı Husameddin paşa kulları

Midillü sancağı mutasarrıfı Kapudan paşa zade Ahmed paşa kulları

Ömer paşa zade Ahmed bey kulları

Maryolzade Abdullah bey kulları

Mezemorta. zade Said bey kulları

Hasan bey kulları

Kapudâne-i humayun kapudanı Yusuf bey kulları

Patrone-i humayun kapudanı Hasan kapudan kulları

Liman Reisi Osman kapudan kulları

Donanma-yı Humayun ihracında yapılan merasim [2]

Biz-zafer-i vel-iclal ve bil-yümn-i vel-ikbal işbu sâl-i meymenet işti-malde tertip ve ihracı irade-i humayun buyrulan donanma-yı humayun-ı nusretmakrun alayı zımmında huzur-ı faiz-ün-nur-ı hazret-i hilâfetpenahide iksa-i ferve ve ilbas-ı hilât-ı fahire birle iktisab-ı şeref edecek kullarının ber mucibi defter-i teşrifat-ı humayun müfredatlarıdır.

Semahatlü Şeyhülislâm efendi daileri ferve-i beyza, sevâ 1

[1] Topkapı Sarayı Müzesi

Arşivi No E: 10171 Mustafa III. devri

[2] Topkapı Sarayı Müzesi

Arşivi No E: 4261, 8700 Mustafa III. Devri

Kaptan Paşalara Ve Donanmaya Merasim

Devletlû kaymakam paşa hazretleri kulları samur kürk, sevb 1
Saadetlû kapudan-ı derya paşa hazretleri serasere duhte samur kürk
sevb 1

Umera-yı derya kullarından

Hâlâ Tersane-i âmire Kethudası Ahmed paşa kulları hilât, sevb 1
Mehmed Emin bey kulları hilât 1
Mahmüd bey kulları hilât 1
Ahmed bey kulları hilât 1

Kapudan ve Liman reisleri

Kapudane-i humayun Seydi Ali bey kulları hilât 1
Akdeniz başbuğu, Patrone-i humayun, Liman reisi, Riyâle-i humayun

Ocak-ı Cezayir-i Arab ve ocak-ı Tunus kapudanani

Kapudane-i Cezayer Kapudane-i Tunus Patrone-i Cezayer
Patrone-i Tunus Riyâle-i Cezayer Riyâle-i Tunus

**Donanma-yı humayun ihracında Kapudan paşa tarafından
Enderun-ı humayuna verilen defter-i teşrifattır [1]**

Has oda başı ağaya mahud çuha, telli hataf, şeridli ehram kuruş	4	10	1	150
				15 Eskisine
				10 Hademesine
				<u>175</u>
Haseki ağaya	Çuha	telli hataf	ehram	kuruş
	4	10	1	250
				15 Hademesine
				<u>265</u>
Kayık Kapıcı ağa	Çuha	Ehram	Kuruş	
	4	1	100	
Bostancıbaşı ağa sandalcılarına			Kuruş	
			41	
			22 Reisine	
			16 Piyadecilere	
			<u>79</u>	

[1] Topkapı Sarayı Müzesi

Arşivi No D : 6795 Tarih : 1181

Yalıköşkünde çizme giydiren ağaya Altın

30

Altın

- 30 Başçuhadar ağaya
- 30 İki nefer koltukçu ağalara
- 30 Çakı sallayan ağalara
- 20 İkinci Çuhadar ağaya
- 30 Peşkir ağasına
- 25 Kahvecibaşı ağaya
- 50 Harem-i humayun Musahib ağalara
- 10 Başmusahib ağaya
- 100 İnanetlü Silâhdar ağa marifetiyle tevzi olunan Sandıkdaş ağalara

325

Kuruş

- 20 Kozbekci Kahveci-i hazret-i şehriyarî
- 15 Şevketlü efendimizin esvabçalarına
- 15 Selâma duran Hasekilere
- 20 Kozbekcibaşı ağaya
- 10 Kozbekci ikincisine
- 7 Kozbekci üçüncüsüne
- 25 Baltacılar Kethudasına
- 5 Hademesine
- 5 Hasekilerine
- 50 Darüs-saade ağası baltacılarına
- 20 Kozbekcilerine
- 20 Kahvecibaşıya
- 10 Hazinedarağa kâtibine
- 10 Hazinedarağa Kahveci başısına
- 10 Hazinedar ağa kâtibine
- 10 Kahveci başısına
- 15 Baltacılarına
- 10 Kozbekcilerine
- 10 Ağa esvabçalarına
- 10 Enderun kaftancısına
- 60 Sakallu Musahib ağalara
- 10 Sakallu Başmusahibe: Ehram, sevb 1
- 15 Enderun bizebanlarına
- 10 Başdilsiz
- 15 Taşra cüce ağalara

Kaptan Paşalara Ve Donanmaya Merasim

10	Baş cüce ağaya
10	Enderun-ı humayun cücelerine
5	Baş cüceye
<hr/>	
432	

15	Yazıcı hasekilerine
15	Kapu Hasekisine
5	Hademesine
<hr/>	
35	

İşbu bin iki yüz dört senesi Donanma-yı Humayun-ı nusretmakrun Yalıköşkü pişigâhında Huzur-ı Humayundan alay ile mürur eyledikte Ağavat-ı Enderun-ı Humayuna ber mucibi defter-i teşrifat verilügelen avaidat [1]

Kuruş

137	Başçukadar Ağaya Ehram 1
150	Üç nefer Mabeyin ağalara
50	Tülbend Ağası ağaya
50	Miftah Ağası ağaya
110	Peşkir Ağası ağaya Ehram 1
55	İkinci Çukadara
68	Kahvecibaşı ağaya
40	Kaftan-ı Silâhdar-ı şehriyarî ağaya Ehram 1
20	Kilerci-i Silâhdar-ı şehriyarî ağaya
20	Duhan-ı Silâhdar-ı şehriyarî ağaya
25	Destarî Başyamağına
65	Peşkir ağası yedile bazı mahalle
20	Çantacı ağaya
20	Şerbetçi ağaya
20	Kozbekçi ağaya
15	Şevketlû efendimizin esvabcılarına
110	Paşa efendimizin koltuğuna giren ağalara
82	Paşa efendimizin çizmesini giydiren ağaya
275	Sandıkdaş ve Lâla ve Başbaltacı ve Yalıköşkünde tevzi olunan
82	Çakır Solak ağalara
15	Selâma duran Haseki ağalara
20	Kahvecibaşı Kozbekcisine

[1] Topkapı Sarayı Müzesi
Arşivi No D : 6795

- 25 Saray-ı âtik Baltacılar Kethudasına
50 Durussaade ağası baltacılarına
20 Ağa efendimizin kozbekçilerine
20 Ağa efendimizin kahvecibaşısına
10 Ağa efendimizin esvabçılara
10 Enderun sakallı Kaftancı ağaya
15 Hazineदार ağa Kâtibine
10 Hazineदार ağa Baltacılarına
10 Hazineदार ağa Kozbekçilerine
134 Harem-i Hümayun Musahibi ağalara
27 Harem-i Hümayun Başmusahibi ağaya
60 Sakallı musahiban ağalara
10 Başmusahib ağaya Ehram 1
15 Enderun Bîzeban ağaya
10 Enderun Baş Bîzeban ağaya
10 Enderun Cüce ağalara
5 Baş cüce ağaya
15 Taşra cüce ağalara
15 Yazıcı efendi hasekilerine
15 Kapu Hasekisine
10 Karakulak Kapuçukadarına

1945 —

Başlâlaya Lâlalara yirmişerden Başbaltacıya
40 100 20

Kahveciye Baki etbaa beşer kuruş verile
10

**Kalyon ruy-ı deryaya nuzulünde sahib-i devlet
Tersane-i âmireye teşrif olundukda [1]**

Altun aded

- 30 Başçukadar ağaya
40 Sadırazam koltuğuna giren ağalara
40 Şeyhülislâm efendi koltuğuna girenlere
40 Nöbetçi Çukadarlara
20 Sandal neferatına
5 Piyade neferatına

175

[1] Topkapı Sarayı Müzesi
Arşivi No D : 6795 Tarih 1188